

LEERPLAN
SECUNDAIR ONDERWIJS

Frans
7de leerjaar
VII-Fra

BRUSSEL

D/2025/13.758/009

Versie januari 2025

1 Inleiding

De uitrol van de modernisering secundair onderwijs gaat gepaard met een nieuwe generatie leerplannen. Leerplannen geven richting en laten ruimte. Ze faciliteren de inhoudelijke dynamiek en de continuïteit in een school en lerarenteam. Ze garanderen binnen het kader dat door de Vlaamse regering werd vastgelegd voldoende vrijheid voor schoolbesturen om het eigen pedagogisch project vorm te geven vanuit de eigen schoolcontext. Leerplannen zijn ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. Ze versterken het eigenaarschap van scholen die d.m.v. eigen beleidskeuzes de vorming van leerlingen gestalte geven. Leerplannen laten ruimte voor het vakinhoudelijk en pedagogisch-didactisch meesterschap van de leraar, maar bieden ondersteuning waar nodig.

1.1 Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten

Leerplannen vertrekken vanuit het **vormingsconcept** van de katholieke dialoogschool. Ze laten toe om optimaal aan te sluiten bij het pedagogisch project van de school en de beleidsbeslissingen die de school neemt vanuit haar eigen visie op onderwijs (taalbeleid, evaluatiebeleid, zorgbeleid, ICT-beleid, kwaliteitsontwikkeling, keuze voor vakken en lessen ...).

Leerplannen ondersteunen **kwaliteitsontwikkeling**: het leerplanconcept spoort met kwaliteitsverwachtingen van het Referentiekader onderwijskwaliteit (ROK). Kwaliteitsontwikkeling volgt dan als vanzelfsprekend uit keuzes die de school maakt bij de implementatie van leerplannen.

Leerplannen faciliteren een **gerichte studiekeuze**. De leerplandoelen sluiten aan bij de verwachte competenties van leerlingen in een bepaald structuuronderdeel. De feedback en evaluatie bij de realisatie ervan beïnvloeden op een positieve manier de keuze van leerlingen na elke graad.

Leerplannen gaan uit van de **professionaliteit** van de leraar en het **eigenaarschap** van de school en het lerarenteam. Ze bieden voldoende ruimte voor eigen inhoudelijke keuzes en een eigen didactische aanpak van de leraar, het lerarenteam en de school.

Leerplannen borgen de **samenhang** in de vorming. Die samenhang betreft de verticale samenhang (de plaats van het leerplan in de opbouw van het curriculum) en de horizontale samenhang tussen vakken binnen structuuronderdelen of over structuuronderdelen heen. Op die manier faciliteren en stimuleren de leerplannen leraren om over de vakken heen samen te werken en van elkaar te leren.

1.2 De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs

De leerplannen vertrekken vanuit een gedeelde inspiratie die door middel van een vormingscirkel wordt voorgesteld. We 'lezen' de cirkel van buiten naar binnen.

- Een lerarenteam werkt in een katholieke dialoogschool die onderwijs verstrekt vanuit een **specifieke traditie**. Vanuit het eigen pedagogisch project kiezen leraren voor wat voor hen en hun school goed onderwijs is. Ze wijzen leerlingen daarbij de weg en gebruiken daarvoor **wegwijzers**. Die zijn een inspiratiebron voor leraren en zorgen voor een Bijbelse 'drive' in hun onderwijs.

- De kwetsbaarheid van leerlingen ernstig nemen betekent dat elke leerling **belooftevol** is en alle leerkansen verdient. Die leerling is **uniek als persoon** maar ook **verbonden** met de klas, de school en de bredere samenleving. Scholen zijn **gastvrije plaatsen** waar leerlingen en leraren elkaar ontmoeten in diverse contexten. De leraar vormt zijn leerlingen vanuit een **genereuze** attitude, hij geeft om zijn leerlingen en hij houdt van zijn vak. Hij durft af en toe de gebaande paden verlaten en stimuleert de **verbeelding en creativiteit** van leerlingen. Zo zaait hij door zijn onderwijs de kiemen van een hoopvolle, **meer duurzame en meer rechtvaardige wereld**.
- Leraren vormen leerlingen door middel van leerinhouden die we groeperen in negen **vormingscomponenten**. De aaneengesloten cirkel van vormingscomponenten wijst erop dat vorming een geheel is en zich niet in schijfjes laat verdelen. Je kan onmogelijk over taal spreken zonder over cultuur bezig te zijn; wetenschap en techniek hebben een band met economie, wiskunde, geschiedenis ... Dwarsverbindingen doorheen de vakken zijn belangrijk. De vormingscirkel vormt dan ook een dynamisch geheel van elkaar voortdurend beïnvloedende en versterkende componenten.
- Vorming is voor een leraar nooit te herleiden tot een cognitieve overdracht van inhouden. Zijn meesterschap en passie brengt een leraar ertoe om voor iedere leerling de juiste woorden en gebaren te zoeken om **de wereld te ontsluiten**. Hij introduceert leerlingen in de wereld waarvan hij houdt. Een leraar zorgt er bijvoorbeeld voor dat leerlingen kunnen worden gegrepen door de cultuur van het Frans of door het ambacht van een metselaar. Hij initieert leerlingen in een wereld en probeert hen zover te brengen dat ze er hun eigen weg in kunnen vinden.
- Een leraar vormt leerlingen als **individuele leraar**, maar werkt ook binnen **lerarenteams** en binnen een **beleid van de school**.
- De uiteindelijke bedoeling is om **alle leerlingen** kwaliteitsvol te vormen. Leerlingen zijn dan ook het hart van de vormingscirkel, zij zijn het op wie we inzetten. Zij dragen onze hoop mee: de nieuwe generatie die een meer duurzame en meer rechtvaardige wereld zal creëren.

1.3 Ruimte voor leraren(teams) en scholen

De leraar als professional, als meester in zijn vak krijgt vrijheid om samen met zijn collega's vanuit de leerplannen aan de slag te gaan. Hij kan eigen accenten leggen en differentiëren vanuit zijn passie, expertise, het pedagogisch project van de school en de beginsituatie van zijn leerlingen.

De leerplandoelen zijn noch chronologisch, noch hiërarchisch geordend. Ze laten ruimte aan het lerarenteam en de individuele leraar om te bepalen welke leerplandoelen op welk moment worden samengenomen, om didactische werkvormen te kiezen, contexten te bepalen, eigen leerlijnen op te bouwen, vakoverschrijdend te werken, en flexibel om te gaan met een indicatie van onderwijstijd.

1.4 Differentiatie

Om optimale leerkansen te bieden is **differentiëren** van belang in alle leerlingengroepen. Leerlingen voor wie dit leerplan is bestemd, behoren immers wel tot dezelfde doelgroep, maar bevinden zich niet noodzakelijk in dezelfde beginsituatie. Zij hebben een niet te onderschatten – maar soms sterk verschillende – bagage mee vanuit de onderliggende graad, de thuissituatie en vormen van informeel leren.

Het is belangrijk om zicht te krijgen op die aanwezige kennis en vaardigheden en vanuit dat gegeven, soms gedifferentieerd, verder te bouwen. Positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen verhoogt de motivatie, het welbevinden en de leerwinst voor elke leerling.

De leerplannen bieden kansen om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden en door de leeromgeving aan te passen. Ze nodigen ook uit om te differentiëren in evaluatie.

Differentiatie door te verdiepen en te verbreden

Sommige leerlingen denken meer conceptueel en abstract. Andere leerlingen komen vanuit een meer concrete benadering sneller tot inzichtelijk denken. Variëren in abstractie spreekt leerlingen aan op hun capaciteiten en daagt hen uit om van daaruit te groeien.

Daarnaast bieden leerplannen kansen om de complexiteit van leerinhouden aan te passen. Dat kan door een complexere situatie te schetsen, een minder ingewikkelde bewerking of handeling voor te stellen, of door meer kennis of vaardigheden aan te bieden om leerlingen uit te dagen.

De ene context kan betekenisvol zijn voor een leerlingengroep, terwijl een andere context dan weer betekenisvoller kan zijn voor een andere leerlingengroep. Leerinhouden in verschillende contexten aanbrenge biedt kansen om leerlingen aan te spreken op hun interesses en daagt hen tegelijk uit om andere interesses te verkennen en zo hun horizon te verruimen.

In 'extra' wenken bij de leerplandoelen en in beperkte mate ook via keuzeleerplandoelen bieden we je inspiratie om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden.

Differentiatie door de leeromgeving aan te passen

Doordachte variatie in werkvormen (groepswork, individueel, auditief, visueel, actief ...) vergroot de kans dat leerdoelen worden gerealiseerd door alle leerlingen. Het helpt hen bovendien ontdekken welke manieren van leren en informatie verwerken best bij hen passen.

De ene leerling kan snel of zelfstandig werken, de andere heeft meer tijd of begeleiding nodig. Variëren in de mate van ondersteuning, gericht aanbieden van hulpmiddelen (voorbeeld, schrijfkaders, stappenplannen ...) en meer of minder tijd geven, daagt leerlingen uit op hun niveau en tempo.

Leerlingen op hun niveau en vanuit eigen interesses laten werken kan door te differentiëren in product, bijvoorbeeld door leerlingen te laten kiezen tussen opdrachten die leiden tot verschillende eindproducten.

Het samenstellen van groepen kan een effectieve manier zijn om te differentiëren. Rekening houden met verschil in leerdoelen en leerlingenkenmerken laat leerlingen toe van en met elkaar te leren.

Technologie kan al die vormen van differentiatie ondersteunen. Zo kunnen leerlingen op hun maat werken met digitale leermiddelen zoals educatieve software of online oefenprogramma's.

Differentiatie in evaluatie

Tenslotte laten de leerplannen toe te differentiëren in [evaluatie](#) en feedback. Evalueren is beoordelen om te waarderen, krachtiger te maken en te sturen.

Na de afronding van een lessenreeks of na een langere periode gaan leraren door middel van summatieve evaluatie na waar leerlingen staan. De keuze van een evaluatie- en feedbackvorm is afhankelijk van de vooropgestelde doelen.

Formatieve evaluatie is geïntegreerd in het leerproces en gaat uit van een actieve betrokkenheid van leraar en leerling. Het zet leerlingen aan het denken over hun vorderingen en laat leraren toe om tijdens het leerproces effectieve feedback te geven. Door middel van formatieve evaluatie krijgen leraren een goed zicht op het leerproces van leerlingen zodat ze het verder gericht en waar nodig kunnen bijsturen. Het is

bovendien een rijke bron voor leraren om te reflecteren over de eigen onderwijspraktijk en de eigen pedagogisch-didactische aanpak bij te sturen.

1.5 Opbouw van leerplannen

Elk leerplan is opgebouwd volgens een vaste structuur. Alle onderdelen maken inherent deel uit van het leerplan. Schoolbesturen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen die de leerplannen gebruiken, verbinden zich tot de realisatie van het gehele leerplan.

De **inleiding** licht het leerplanconcept toe en gaat dieper in op de visie op vorming, de ruimte voor leraren(teams) en scholen en de mogelijkheden tot differentiatie.

De **situering** geeft aan waarop het leerplan is gebaseerd en beschrijft o.a. de beginsituatie en de plaats in de lessentabel.

In de **pedagogisch-didactische duiding** komen o.a. inbedding in het vormingsconcept, de krachtlijnen, de opbouw en aandachtspunten aan bod.

De **leerplandoelen** zijn helder geformuleerd en geven aan wat van leerlingen wordt verwacht. Waar relevant geeft een opsomming of een afbakening (★) aan wat bij de realisatie van het leerplandoel aan bod moet komen. Ook pop-ups bevatten informatie die noodzakelijk is bij de realisatie van het leerplandoel. De leerplandoelen zijn gebaseerd op de minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een beroepskwalificatie of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Indien een leerplandoel verder gaat, vind je een '+' bij het nummer van het leerplandoel. Al die leerplandoelen zijn verplicht te realiseren. In een aantal gevallen zijn keuzedoelen opgenomen; die leerplandoelen zijn weergegeven in een grijze kleur en het nummer van het leerplandoel wordt voorafgegaan door 'K'.

De leerplandoelen zijn ingedeeld in een aantal rubrieken. Bovenaan elke rubriek vind je de relevante minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Als leraar hoef je je die taal niet eigen te maken. Het volstaat dat je de leerplandoelen realiseert zoals opgenomen in het leerplan. Waar relevant wordt de samenhang met andere leerplannen in dezelfde graad aangegeven, evenals de samenhang met de onderliggende graad.

'Duiding' bij een leerplandoel bevat een noodzakelijke toelichting bij het doel. In pedagogisch-didactische wenken vinden leraren inspiratie om met het leerplandoel aan de slag te gaan. Een wenk 'extra' bij een leerplandoel biedt leraren inspiratie om verder te gaan dan wat het leerplandoel minimaal vraagt.

De **basisuitrusting** geeft aan welke materiële uitrusting is vereist om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Het **glossarium** bevat een overzicht van handelingswerkwoorden die in alle leerplannen van de graad als synoniem van elkaar worden gebruikt of meer toelichting nodig hebben. De concordantie geeft aan welke leerplandoelen zijn gerelateerd aan bepaalde minimumdoelen, specifieke minimumdoelen, doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen.

2 Situering

2.1 Beginsituatie

Leerlingen kunnen instromen vanuit verschillende studiedomeinen en studierichtingen van de derde graad A-finaliteit. Afhankelijk van de studierichting hebben ze in meer of mindere mate talige voorkennis verworven.

Dit leerplan bouwt verder op het basisleerplan Frans van de derde graad A-finaliteit (III-Fra-a).

2.2 Plaats in de lessentabel

Het leerplan is gebaseerd op minimumdoelen van de basisvorming. Het is gericht op 4 lessen en is bestemd voor de studierichting Voorbereidend jaar op hoger onderwijs na structuuronderdeel met arbeidsmarktfinaliteit (onderwijskwalificatie 3), verder 7de leerjaar HO genoemd. De duurtijd van die studierichting bedraagt twee semesters.

Het geheel van de vorming in elke studierichting vind je terug op de [PRO-pagina](#) met alle vakken en leerplannen die gelden per studierichting.

3 Pedagogisch-didactische duiding

3.1 Frans en het vormingsconcept

Het leerplan Frans is ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. In dit leerplan ligt de nadruk op talige vorming, maar ook culturele en sociale vorming hebben een belangrijke plaats. De wegwijzers verbeelding, gastvrijheid en uniciteit in verbondenheid maken er inherent deel van uit.

Talige vorming

Vorming in talen versterkt leerlingen in de kennis en het gebruik van de eigen taal en van andere talen. Ze leert leerlingen van taal genieten in zijn vele vormen. Leerlingen worden communicatief vaardiger en leren kritisch informatie te verwerven en verwerken. Ze leren ook creatief om te gaan met taal. Taalonderwijs verrijkt de interculturele vorming van een leerling. Taal is nodig om greep te krijgen op de eigen omgeving en biedt ook kansen om de meertalige en veelzijdige wereld om ons heen te verbeelden en op een gastvrije wijze te ontsluiten. De leerlingen tonen een blijvende verwondering voor het fascinerende van taal en staan open en respectvol tegenover elke vorm van talige diversiteit in het Nederlands en tegenover elke vreemde taal.

Sociale vorming

Het ontwikkelen van communicatieve en relationele aspecten van vorming is van groot belang. De leerlingen leren op een gepaste en respectvolle manier talig om te gaan met gesprekspartners. Ze zijn er zich van bewust dat boodschappen op diverse manieren kunnen worden geïnterpreteerd en dus ook een verschillende impact kunnen hebben.

Culturele vorming

Er bestaat een voor de hand liggende band tussen talen en culturele vorming. Die band biedt leerlingen de mogelijkheid om cultuur en kunst via de taal te verkennen en te begrijpen. Cultuur heeft zowel een eigentijdse als een historische dimensie. Leerlingen leren de wereld kennen in zijn veelkleurige culturele

diversiteit. Met die verschillende culturen zijn verschillende talen, taaluitingen en taalvariëteiten verbonden. Via culturele vorming komen ze ook in contact met het artistieke en krijgen ze oog voor de esthetische component van cultuur.

Verbeelding

Om zich te kunnen inleven in literatuur is het van belang dat leerlingen verbeeldend denken en handelen.

Gastvrijheid en uniciteit in verbondenheid

Elke leerling heeft zijn plaats in de klas, op school en in de samenleving. Er is aandacht voor de eigen (thuis)taal en cultuur en die van de ander. Inzicht verwerven in taalvariatie draagt bij tot respectvol omgaan met die ander. De leerlingen staan open voor de meertalige wereld rondom hen en zien meertaligheid als een verrijking. Taal bouwt bruggen tussen mensen.

Uit die vormingscomponenten en wegwijzers zijn de krachtlijnen van het leerplan ontstaan.

3.2 Krachtlijnen

Functioneel communiceren in respectvolle interactie

Communiceren staat centraal in dit leerplan. Leerlingen durven en kunnen zich steeds beter, passender en doelgerichter uitdrukken in een vreemde taal.

Gepaste talige bouwstenen gebruiken

Inzicht in het taalsysteem staat in functie van de communicatie. Het leerplan focust op wat de leerlingen met de taal moeten kunnen doen. Om dat te bereiken gebruiken ze gepaste strategieën, ontwikkelen ze attitudes en zetten ze talige bouwstenen in. Onder talige bouwstenen verstaan we lexicon, taalhandelingen, grammatica, uitspraak en spelling.

Openstaan voor de veelzijdige wereld en zich verplaatsen in de ander

Talen zijn communicatiemiddelen maar ook dragers van identiteit. Talen vertolken culturele expressies, normen, waarden en opvattingen van een individu, een groep, een gemeenschap, een samenleving. Met verschillende culturen zijn verschillende taaluitingen verbonden. In onze dynamische, superdiverse samenleving zijn talen meer dan ooit een troef en een kans om gastvrij met elkaar in dialoog te gaan. Zo ontstaan verbinding en een genuanceerd beeld van een cultuur. De interculturele component beoogt de leerlingen te sensibiliseren voor de plaats en het belang van de vreemde taal in hun omgeving.

Van taal genieten, de beeldende kracht van taal en literatuur beleven

Een belangrijk doel van taalonderwijs is leerlingen te laten genieten van talen. Teksten met een esthetische waarde kunnen emoties oproepen en de verbeelding aanspreken. De leerlingen ontdekken de Franstalige cultuur via allerlei teksten, waaronder literaire zoals film(fragmenten), kortverhalen, liedjes, strips, cartoons, gedichten.

3.3 Opbouw

Dit leerplan is opgebouwd uit deze componenten:

- communicatie: receptief, productief en interactief;
- identiteit in diversiteit;
- literatuur;

- taalsysteem en taalgebruik ter ondersteuning van de communicatie.

Het is belangrijk om de samenhang tussen de componenten te bewaken: ze zijn te onderscheiden, maar niet te scheiden. Bovendien spelen ze vaak tegelijkertijd en werken ze ook op elkaar in.

3.4 Beginsituatie

Leerlingen kunnen instromen vanuit verschillende studiedomeinen en studierichtingen van de derde graad A-finaliteit. In de meeste studierichtingen van de A-finaliteit is slechts één vreemde taal verplicht, Engels of Frans. Afhankelijk van de studierichting hebben de leerlingen in meer of mindere mate talige voorkennis verworven.

Dit leerplan sluit aan bij en bouwt verder op het basisleerplan Frans van de derde graad A-finaliteit (III-Fra-a). Bij het opstellen van de tekstenmerken, minimumvereisten en kenniselementen van dit leerplan is het ERK-niveau A2+ als richtsnoer gebruikt

Waar relevant verwijzen we bij de leerplandoelen naar de leerplandoelen Frans van de derde graad A-finaliteit. Meer gedetailleerde informatie over de samenhang met de derde graad vind je op de leerplanpagina bij de [basisinformatie](#).

3.5 Aandachtspunten

Visie op taalonderwijs

De focus blijft op doelgerichte communicatie liggen. Wie succesvol en doelgericht wil communiceren, stemt zijn taal af op de context en houdt rekening met elementen uit het communicatiemodel. Leerlingen communiceren in betekenisvolle situaties. Daarnaast is er expliciete aandacht voor diversiteit en literatuur waarbij de nadruk ligt op de kennismaking met de andere cultuur en de beleving van literatuur.

Je creëert een veilig klimaat zodat de leerlingen bereidheid en durf ontwikkelen om te communiceren. Dat kan je doen door bv. aan te geven dat leerlingen kunnen leren uit fouten, door hen in kleinere groepjes te laten werken, de kans te geven om de opdracht op eigen tempo uit te voeren, te differentiëren in ondersteuning. Je waardeert het wanneer leerlingen bij het communiceren uit hun comfortzone durven te stappen.

Om de leerlingen maximale oefenkansen te bieden is het aangewezen dat ze het Frans als doeltaal zoveel mogelijk actief inzetten. Je geeft hen daarom voldoende ruimte om de doeltaal te gebruiken en stimuleert hen om het Frans te gebruiken in elke vorm van communicatie. Daarnaast spreek je als leraar het best zo veel mogelijk de doeltaal om de luistervaardigheid van de leerlingen te trainen. Zo maak je hen vertrouwd met de natuurlijke intonatie en klanken van de doeltaal. Authentieke bronnen zijn een meerwaarde. Toch kan het soms doeltreffender zijn in het Nederlands te communiceren, bv. voor het uitleggen van grammatica, voor remediërende opmerkingen of zelfreflectie.

Goed taalonderwijs motiveert de leerlingen en doet hen het plezier van taal ervaren. Dat kan je bereiken door te werken met authentiek materiaal, in te spelen op de leefwereld van de leerlingen of hun wereld te verruimen, genietend te laten luisteren en lezen zonder de nadruk te leggen op tekstbegrip, rechtstreekse communicatie (ook digitaal) met anderstaligen te laten voeren, keuzemogelijkheden aan te bieden, interactieve en activerende werkvormen te gebruiken.

Leren uit feedback is essentieel in het leerproces. Je besteedt daar best voldoende aandacht en tijd aan.

Het beoogde taalniveau

De tabellen bij de leerplandoelen voor de communicatieve vaardigheden vermelden de kenmerken en minimumvereisten waaraan de teksten moeten voldoen. Voor de receptieve vaardigheden bakemen ze de moeilijkheidsgraad van de aangeboden teksten af. Voor productie en interactie gaat het om minimumvereisten voor teksten die leerlingen produceren. Die kenmerken en minimumvereisten zijn dus een leidraad bij de selectie van teksten en het opstellen van evaluatiecriteria. Bij het opstellen van de kenmerken en minimumvereisten is het ERK-niveau A2+ als richtsnoer gebruikt. In functie van de doelgroep kan je kenmerken of minimumvereisten op een ander niveau aanbieden om leerlingen extra uit te dagen.

De leerlingen hebben een jaar de tijd om de leerplandoelen te realiseren. Je zorgt dus voor een duidelijke opbouw qua taalbeheersing, de mate van autonomie en de complexiteit van de opdrachten.

Woordenschat en grammatica

Een goede kennis van grammatica en woordenschat is onontbeerlijk om tot adequate, vlotte communicatie te komen.

Dit leerplan legt de te kennen woorden niet vast, aangezien de communicatiebehoeften van de leerlingen verschillen. Als leraar kies je woordvelden die relevant zijn voor de communicatieve opdracht waar je met je leerlingen naartoe werkt.

Het leerplan expliciteert wel de grammaticale items die de leerlingen moeten kunnen inzetten om efficiënter te communiceren. Voor elk grammaticaal item bepaal je de mate van detail in functie van de communicatieve opdracht.

Verankeren en automatiseren van bouwstenen vraagt tijd. Het is essentieel om leerlingen voldoende kansen te bieden om de leerstof vast te zetten, zowel in de klas als thuis. Zo kunnen ze de aangeleerde kenniselementen verwerken en via tussenstappen automatiseren.

Strategieën inzetten

De taalleerstrategieën krijgen bijzondere aandacht. Ze komen ook expliciet aan bod in andere taalvakken. Een goede beheersing van die strategieën helpt de leerlingen om ook in niet-taalvakken efficiënt met tekst om te gaan. Het is daarom belangrijk dat er afspraken gemaakt worden tussen de vakken om transfer mogelijk te maken en te stimuleren.

Samenwerken over de vakken heen

Vakoverschrijdend overleggen en samenwerken, bv. over terminologie, stappenplannen en kijkwijzers zorgt voor duidelijkheid en efficiëntie.

Leerplan 'Doorstroomgerichte specialisatie'

In het leerplan Doorstroomgerichte specialisatie (VII-DoSp) zijn ook leerplandoelen voor Moderne talen opgenomen.

3.6 Leerplanpagina

Wil je als gebruiker van dit leerplan op de hoogte blijven van inspirerend materiaal, achtergrond, professionalisering en lerarennetwerken, surf dan naar de [leerplanpagina](#).

4 Leerplandoelen

4.1 Communicatie: receptief, productief, interactief

Minimumdoelen basisvorming

LPD 1 De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten met deze kenmerken.

3de graad: III-Fra-a LPD 1; III-FraS-a LPD 1

Duiding: Het bepalen van het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten veronderstelt minimaal dat leerlingen de belangrijkste informatie uit de tekst begrijpen.

Wenk: Het leerplandoel komt gedeeltelijk aan bod in het leerplan Frans van de derde graad A-finaliteit. Dit leerplandoel vraagt van de leerlingen dat ze naast het onderwerp en de hoofdgedachte ook de hoofdpunten bepalen in teksten. Bovendien zijn de tekstkenmerken aangepast.

Wenk: Je kiest voor een variatie aan teksten binnen de tekstsoorten (bv. informatieve, persuasieve, prescriptieve, argumentatieve, opiniërende, narratieve teksten). Teksten zijn vaak mengvormen van tekstsoorten. Een tekst kan bv. zowel een informatief als een prescriptief doel hebben. Het is echter niet noodzakelijk om elk aspect met elke tekstsoort in te oefenen en te evalueren. Teksten die aansluiten bij de actualiteit of bij de interesse van de leerlingen kunnen een meerwaarde bieden, o.a. om de motivatie van leerlingen te vergroten.

Je kan differentiëren in moeilijkheidsgraad door de ondersteuning die je aanreikt of de opdracht die je koppelt aan de tekst. Je kan bijvoorbeeld bij een tekst met een hoge informatiedichtheid eenvoudige vragen stellen en omgekeerd.

Wenk: Je kiest het best teksten die zo authentiek mogelijk zijn zoals websites, artikels uit kranten of magazines, getuigenissen, blogs en vlogs, podcasts, documentaires, eenvoudige nieuwsberichten, brochures, infographics, stappenplannen. Authentieke teksten hebben het voordeel dat ze aspecten aanbieden die een effect hebben op de boodschap, bv. lay-out, hyperlinks, kleur, statische of bewegende beelden, muziek en geluid, vertragingen van beelden. Ze bieden bovendien heel wat kansen om strategieën in te zetten.

Wenk: Mogelijkheden: de leerlingen kiezen in functie van het lees- of luisterdoel de meest geschikte tekst, ze geven de inhoud van de tekst schematisch weer aan de hand van een (eventueel zelfgekozen) sjabloon, bv. lees- of luisterkader, mindmap, tijdlijn, w-vragen, de linkerkolom van het Cornell Note Taking-schema. Het aanbieden van verschillende sjablonen zorgt ervoor dat elke leerling zijn eigen leerstijl vindt. Het kan de slaagkansen in het hoger onderwijs verhogen.

Extra: Het is zinvol om leerlingen voldoende oefengelegenheid en ruimte te geven om te

lezen en te luisteren in de klas. Je stimuleert leerlingen om ook buiten de klas te lezen en te luisteren in het Frans zodat ze spontaan ‘lees- en luisterkilometers’ maken.

Extra: Je besteedt aandacht aan het kritisch leren omgaan met teksten en bronnen.

LPD 2 De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten met deze kenmerken.

3de graad: III-Fra-a LPD 2; III-FraS-a LPD 2

Duiding: Relevante informatie selecteren veronderstelt minimaal dat leerlingen de belangrijkste informatie uit de tekst begrijpen. Het lees- of luisterdoel bepaalt welke informatie relevant is.

Wenk: Je kiest voor een variatie aan teksten binnen de tekstsoorten (bv. informatieve, persuasieve, prescriptieve, argumentatieve, opiniërende, narratieve teksten). Teksten zijn vaak mengvormen van tekstsoorten. Een tekst kan bv. zowel een informatief als een prescriptief doel hebben. Het is echter niet noodzakelijk om elk aspect met elke tekstsoort in te oefenen en te evalueren. Teksten die aansluiten bij de actualiteit of bij de interesse van de leerlingen kunnen een meerwaarde zijn, o.a. om de motivatie van leerlingen te vergroten. Je kan differentiëren in moeilijkheidsgraad door de ondersteuning die je aanreikt of de opdracht die je koppelt aan de tekst. Je kan bijvoorbeeld bij een tekst met een hoge informatiedichtheid eenvoudige vragen stellen en omgekeerd.

Wenk: Je kiest het best teksten die zo authentiek mogelijk zijn zoals websites, artikels uit kranten of magazines, getuigenissen, blogs en vlogs, podcasts, documentaires, eenvoudige nieuwsberichten, brochures, infographics, stappenplannen. Authentieke teksten hebben het voordeel dat ze aspecten aanbieden die een effect hebben op de boodschap, bv. lay-out, hyperlinks, kleur, statische of bewegende beelden, muziek en geluid, vertragingen van beelden. Ze bieden bovendien heel wat kansen om strategieën in te zetten.

Wenk: Om zuiver tekstbegrip te testen kan je de leerlingen de informatie laten weergeven of duiden in het Nederlands. Zo weet je of de leerlingen de tekst begrijpen.

Extra: Het is zinvol om leerlingen voldoende oefengelegenheid en ruimte te geven om te lezen en te luisteren in de klas. Je stimuleert leerlingen om ook buiten de klas te lezen en te luisteren in het Frans zodat ze spontaan ‘lees- en luisterkilometers’ maken.

LPD 3 De leerlingen spreken en schrijven doelgericht (minimumvereisten).

3de graad: III-Fra-a LPD 3; III-FraS-a LPD 3

Wenk: Je kiest voor een variatie aan teksten binnen de tekstsoorten (bv. informatieve, persuasieve, prescriptieve, argumentatieve, opiniërende, narratieve teksten). Mogelijke opdrachten: een presentatie geven, een interview opstellen, vragen voor een enquête opstellen, een filmpje maken, een voicemailbericht inspreken, een bericht versturen, een formulier invullen, een online review of beoordeling schrijven, een post voor sociale media maken, een rondleiding geven, uitleg bij

een toestel (bv. smartphone), een tutorial maken, een blog of vlog maken.

Wenk: We verwachten dat leerlingen teksten produceren met structuur en duidelijke tekstverbanden (signaalwoorden). Je biedt tijdens het leerproces genoeg ondersteuning aan in de vorm van een model, een voorbeeld, een schrijf- of spreekkader, een (digitaal) woordenboek, een spellingscorrector ...
Het leerplandoel komt ook aan bod in het leerplan Frans van de derde graad A-finaliteit. In tegenstelling tot dat leerplan maken de leerlingen nu zelfstandig een keuze uit de beschikbare of aangereikte ondersteuning.

Wenk: Het is noodzakelijk om de leerlingen kritisch en strategisch te leren omgaan met actuele technologische ontwikkelingen zoals artificiële intelligentie, spraaktechnologie en (ver)taalprogramma's. Je kan de leerlingen bijvoorbeeld zelfgemaakte teksten of spreek- en schrijfplannen laten corrigeren.

Wenk: Foutentolerantie van spelling, woordenschat en grammatica is afhankelijk van het doel, het zelfstandig kunnen inzetten van strategieën waar aangewezen (bv. gebruik van beschikbare hulpmiddelen) en het [register](#). Het is zinvol om te werken met tussentijdse versies waarop je feedback geeft.

Wenk: Er bestaan verschillende geografische varianten van het Frans, die evenwaardig zijn. Je vertoont het best een grote tolerantie t.o.v. die variëteiten. Je kan de leerlingen bewust maken van het bestaan van (lexicale en grammaticale) verschillen die de communicatie kunnen beïnvloeden. Je spoort hen aan om er consequent mee om te gaan binnen dezelfde tekst.

Extra: Waar mogelijk zoek je naar reële situaties om de motivatie van de leerlingen en hun betrokkenheid te stimuleren, bv. een externe (moedertaal)spreker uitnodigen, een bestaande organisatie aanschrijven, vakoverschrijdend samenwerken, (online) internationalisering.

Extra: Bij bepaalde opdrachten kan je de leerlingen stimuleren om creatief aan de slag te gaan met lay-out, beeld, ICT etc. Zo kunnen bv. presentaties, filmpjes, uitnodigingen of infographics aantrekkelijker en doelgerichter worden.

LPD 4 De leerlingen nemen [doelgericht](#) deel aan mondelinge en schriftelijke [interactie](#) ([tekstkenmerken](#) en [minimumvereisten](#)).

3de graad: III-Fra-a LPD 4; III-FraS-a LPD 4

Wenk: Mondelinge interactie veronderstelt dat leerlingen onvoorbereid aan een gesprek kunnen deelnemen in een vertrouwde context. Onvoorbereid deelnemen aan een gesprek betekent dat leerlingen bijvoorbeeld in een nieuwe, vergelijkbare situatie in interactie gaan.

Het leerplandoel komt ook aan bod in het leerplan Frans van de derde graad A-finaliteit. In dat leerplan veronderstelt mondelinge interactie dat leerlingen voorbereid aan een gesprek kunnen deelnemen in een vertrouwde context.

Wenk: Je kiest voor een variatie aan teksten binnen de tekstsoorten (bv. [informatieve](#), [persuasieve](#), [prescriptieve](#), [argumentatieve](#), [opiniërende](#), [narratieve](#) teksten). Voorbeelden van schriftelijke en mondelinge interactie: chat, interactie met AI, reacties op een (digitaal) prikbord of forum, brainstorming, helpdesk, interview, speeddating.

Wenk: Je streeft naar een zo authentiek mogelijke situatie met een informatiekloof: de

gesprekspartner heeft informatie nodig van de andere(n) om het communicatief doel te bereiken. Dat is nooit 100% voorspelbaar. Op die manier zorg je dat leerlingen naar elkaar luisteren, inspelen op wat de andere zegt en vermijd je dat leerlingen een uitgeschreven dialoog brengen.

Wenk: Er bestaan verschillende geografische varianten van het Frans, die evenwaardig zijn. Je vertoont het best een grote tolerantie t.o.v. die variëteiten. Je kan de leerlingen bewust maken van het bestaan van (lexicale en grammaticale) verschillen die de communicatie kunnen beïnvloeden. Je spoort hen aan om er consequent mee om te gaan binnen dezelfde tekst.

Wenk: Bij interactie kunnen volgende taalhandelingen inspirerend werken: aanspreken, advies geven en geruststellen, afscheid nemen, bedanken, begroeten, een aanbod aannemen of weigeren, bevestigen of ontkennen, feliciteren, iets bestellen en betalen, uitnodigen, iets of iemand voorstellen, zich verontschuldigen en reageren op verontschuldigingen.
Het is waardevol om leerlingen attent te maken op [beleefdheidsconventies](#) bij taalhandelingen.

Wenk: Je kan de leerlingen attent maken op het frequent gebruik van tussenwerpsels in natuurlijk taalgebruik. Je kan de leerlingen frequente tussenwerpsels aanleren die o.a. gebruikt worden om pauzes op te vangen of om aan te geven dat ze actief luisteren, bv. *bon, bref, donc, écoutez, c'est ça, tout à fait, voilà.*

4.2 Identiteit in diversiteit

LPD 5 + De leerlingen geven bij het lezen en beluisteren van teksten overeenkomsten en verschillen aan tussen de eigen en andere maatschappijen en culturen waarin Frans wordt gesproken.

3de graad: III-Fra-a LPD5; III-FraS-a LPD 5

Duiding: Je kan de leerplandoelen voor lezen en luisteren (LPD 1 en 2) ook bereiken via de teksten die je aanreikt voor dit leerplandoel.

Wenk: De leerlingen maken in de eerste, tweede en derde graad vanuit het leerplan Frans kennis met kenmerkende aspecten van de andere cultuur. Overleg met de leraren van de voorgaande jaren is aangewezen om overlapping te vermijden.

Wenk: Je biedt lees- en luisterteksten aan die leerlingen de mogelijkheid bieden om aspecten te ontdekken van de andere maatschappijen en culturen. De leerlingen raken vertrouwd met maatschappelijke en interculturele verschillen en kunnen het belang ervan inzien. Je verwacht dat de leerlingen verschillen en gelijkenissen kunnen herkennen. Je kan de leerlingen voorbeelden laten geven en toelichten in het Nederlands. Je kan aandacht besteden aan de gehele francofonie.

Wenk: Je kan dit leerplandoel ruim bekijken door de Franstalige wereld te vergelijken met de diversiteit binnen de klasgroep of de school waarbij leerlingen elkaars tradities respecteren en daarmee culturele barrières doorbreken.
Voorbeelden: sport, muziek, film, toerisme, gastronomie, tradities, feestdagen, onderwijs, religie, kunst, lichaamstaal, humor, beleefdheidsconventies, omgangsvormen, politiek.
Je kan je leerlingen wijzen op het gevaar van stereotypes.

4.3 Literatuur

Minimumdoelen basisvorming

LPD 6 De leerlingen drukken de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten uit.

3de graad: III-Fra-a LPD 6; III-FraS-a LPD 6

Duiding: Om tot het uitdrukken van eigen beleving en interpretatie van literaire teksten te komen is tekstbegrip meestal noodzakelijk. De leerlingen zien in dat de eigen interpretatie kan en mag verschillen van die van anderen.

Wenk: Bij de keuze van literaire teksten houd je rekening met de leefwereld van de leerlingen. Het kan ook zinvol zijn om de leerlingen zelf literaire teksten te laten voorstellen.

Voor deze doelgroep kan je bijvoorbeeld denken aan liedteksten, sprookjes, (kort)verhalen, poëzie, trailers, (kort)films, beeldromans, stripverhalen, manga's, musicals, toneelstukken.

Wenk: Mogelijke vragen: waarom sommige aspecten van de tekst aanspreken, waarom de leerling zich identificeert met een bepaald personage, in welke zin de leerling gelijkaardige ervaringen zelf al heeft meegemaakt, waarom de tekst een bepaalde emotionele reactie teweegbrengt, waarom de uitdrukkingvorm of stijl aanspreekt.

Je kan de leerlingen hun beleving en interpretatie ook laten uitdrukken in het Nederlands of op een niet-talige manier.

Extra: Je kan de leerlingen vragen om in het Frans hun interpretatie toe te lichten. Om dit leerplandoel in de vreemde taal te realiseren bied je aan de leerlingen voldoende ondersteuning (bv. modelzinnen) aan.

4.4 Taalsysteem en taalgebruik ter ondersteuning van de communicatie

Minimumdoelen basisvorming

LPD 7 De leerlingen zetten eerder en nieuwverworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen (kenmerken, minimumvereisten).

3de graad: III-Fra-a LPD 7; III-FraS-a LPD 7

Wenk: Hoe rijker de woordenschat, hoe rijker de communicatie. Benut daarom voldoende kansen om de woordenschat te verbreden. Je laat het best basiswoordenschat voldoende terugkeren opdat de leerlingen voldoende woordenschat blijven beheersen en gebruiken.

Het kan zinvol zijn om voldoende in te zetten op woordcombinaties (bv. collocaties, vaste voorzetsels bij werkwoorden, frequente uitdrukkingen).

Wenk: Elementaire woordvelden (in alfabetische volgorde) ter inspiratie:

- cijfers, gewichten, maten, hoeveelheden;
- communicatie, multimedia;

- dagelijkse bezigheden;
- dagelijkse of persoonlijke voorwerpen;
- dagen, maanden, seizoenen, feesten;
- eten en drinken;
- familie en relaties;
- fysieke kenmerken (om iemand te beschrijven);
- gevoelens;
- instructietaal;
- kleding en accessoires;
- kleuren, vormen, materialen;
- landen en nationaliteiten;
- persoonlijke gegevens;
- professionele wereld;
- school en studies;
- sport en ontspanning;
- transportmiddelen;
- uur, plaats;
- vakantie, reizen;
- weer;
- winkels en diensten;
- woning: meubels, uitrusting;
- ...

Wenk: Je kan woordenschat op verschillende manieren aanbrengen of inoefenen: in rijk taal materiaal (context), door in te oefenen en te herhalen in taalproductie, met focus op woordenschat in oefeningen, eventueel zonder context, bv. via flashcards of andere woordtrainers. Je besteedt voldoende aandacht aan het verankeren en automatiseren van geziene basiswoordenschat in functie van vlotheid.

LPD 8 De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

3de graad: III-Fra-a LPD 8; III-FraS-a LPD 8

Wenk: De kenniselementen die aan bod komen in het basisleerplan Frans van de derde graad A-finaliteit staan oranje, schuingedrukt in het overzicht. De leerlingen die het leerplan III-FraS-a gebruikten in de studierichting Onthaal en recreatie in de vooropleiding zijn vertrouwd met de conditionnel de politesse.

Wenk: Bij het aanbrengen of remediëren van grammatica leg je het best de link met het communicatieve doel. Je besteedt aandacht aan het automatiseren van geziene grammatica in taalproductie. De leerlingen hoeven de grammaticale terminologie zelf niet actief te beheersen.

Wenk: Je kan grammaticale inzichten in het Nederlands toelichten vanuit een voorbeeld. Ook een contrastieve aanpak kan verhelderend werken.

LPD 9 De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.

3de graad: III-Fra-a LPD 9; III-FraS-a LPD 9

Duiding: Strategieën hebben betrekking op het toepassen van inzicht in taalgebruik en op lees-, luister-, spreek- en schrijfvaardigheden.

Wenk: Het is niet de bedoeling om strategieën theoretisch te benaderen. Je begeleidt de leerlingen en helpt hen steeds zelfstandiger te worden bij het kiezen van de gepaste strategie.

Wenk: Strategieën bij receptieve vaardigheden:

- met lees- en luisterdoel rekening houden;
- voorkennis activeren;
- inhoud voorspellen;
- verbale en non-verbale communicatie en non-verbaal gedrag herkennen;
- hoofd- en bijzaken onderscheiden en gedachtegang reconstrueren;
- lay-out, afbeeldingen en visuele ondersteunende elementen gebruiken;
- vragen stellen;
- bepalen of het achterhalen van de betekenis van een onbekend woord belangrijk is;
- talige middelen herkennen om de mate van subjectiviteit en objectiviteit uit te drukken;
- ...

Wenk: Strategieën om betekenis van woorden te achterhalen via

- de context (visuele en tekstuele);
- woorddelen;
- taalverwantschap;
- betekenisonderhandeling waarbij je samen met de leerlingen uitzoekt wat de betekenis van woorden is en zoeken naar bv. synoniemen of omschrijvingen;
- talige hulpmiddelen, bv. (digitaal) woordenboek, zoekmachine op afbeeldingen;
- ...

Wenk: Strategieën bij productieve vaardigheden:

- met spreek- en schrijfdoel rekening houden;
- voorkennis activeren;
- met de ontvanger rekening houden, bv. het gepast inzetten van lichaamstaal;
- rekening houden met effecten van non-verbaal gedrag;
- visuele ondersteunende elementen gebruiken;
- talige hulpmiddelen gebruiken, bv. (digitaal) woordenboek, tekstcontrole, uitspraakapp, model, voorbeeld;
- lay-out, tekststructuur, signaal- en verwijswaarden, titels en benadrukte woorden gebruiken;
- eigen tekst nakijken;
- talige middelen gebruiken om de mate van subjectiviteit en objectiviteit uit te drukken;
- ...

Wenk: Strategieën bijkomend voor interactieve vaardigheden:

- met doel van de interactie rekening houden;

- op wat de ander zegt of schrijft inspelen;
- elementen van lichaamstaal en intonatie herkennen en zelf doelgericht inzetten;
- taalgebruik aanpassen aan de ontvanger;
- vragen om hulp of opheldering zoals trager spreken, herhalen of om herhaling vragen, herformuleren, doorvragen en zelf hulp of opheldering bieden;
- actieve luisterhouding aannemen;
- ...

Wenk: De leerlingen zetten strategieën in als de communicatie het doel of de doelgroep dreigt niet te bereiken. Het gaat dan bv. om deze strategieën:

- zinnen herlezen;
- achtergrondruis uitschakelen;
- om herhaling vragen;
- zich afzonderen;
- de communicatie uitstellen naar een later moment;
- om hulp vragen (aan een medeleerling, de leraar ...);
- ...

5 Lexicon en pop-ups

5.1 Lexicon

Het lexicon bevat een verduidelijking bij de begrippen die in het leerplan worden gebruikt. Die verduidelijking gebeurt enkel ten behoeve van de leraar.

Argumentatieve teksten

In argumentatieve teksten voert de schrijver of spreker argumenten aan ter ondersteuning van een stelling of standpunt, bv. betoog.

Beleefdheidsconventies

Beleefdheidsconventies zijn alle (impliciete) afspraken die horen bij het taalgebruik in bepaalde contexten. Daaronder kunnen vallen: het gepaste stemvolume gebruiken, op een geschikt moment het woord nemen, interesse tonen in wat gezegd wordt ...

Doelgericht

Doelgericht slaat op het feit dat de taalgebruiker via het begrijpen of het produceren van talige boodschappen bepaalde doelen probeert te bereiken. Bv. ik vraag in de supermarkt waar ik een bepaald product kan vinden, ik luister naar het weerbericht om te weten hoe ik me moet kleden, ik lees de rest van een verhaal om te weten te komen hoe het afloopt, enz. Om geslaagd te communiceren houdt hij rekening met de communicatieve situatie. De verwerking van de tekst (receptief) en de kwaliteit van de tekst (productief) worden afgemeten aan de mate waarin het doel vlot, succesvol en gepast bereikt is. Dat gebeurt bij voorkeur in betekenisvolle, authentieke of semi-authentieke situaties.

Hoofdgedachte

De hoofdgedachte is het belangrijkste wat over het onderwerp wordt gezegd. Het is m.a.w. de centrale boodschap die de spreker of schrijver tracht over te brengen en die je in één of twee zinnen kan weergeven.

Hoofdpunten

De hoofdpunten zijn alle inhoudelijke elementen die ondersteunend zijn voor de hoofdgedachte.

Informatiedichtheid

Informatiedichtheid is de hoeveelheid informatie die een tekst bevat in verhouding tot de lengte van de tekst: een tekst waarin de informatie heel compact wordt aangeboden, heeft een hogere informatiedichtheid dan een lange tekst met diezelfde informatie.

Informatieve teksten

Informatieve teksten zijn teksten waarin voornamelijk feitelijke informatie wordt meegedeeld, bv. krantenbericht.

Interactie

Interactie is een vorm van directe communicatie waarbij er een onmiddellijke wisselwerking mogelijk is, met een zekere mate van onvoorspelbaarheid en spontaneïteit.

Literaire teksten

Literaire teksten zijn schriftelijke of mondelinge teksten die een esthetische waarde hebben en die vaak een emotioneel effect bij de ontvanger beogen. Literaire teksten dienen in brede zin te worden geïnterpreteerd. Het kan zowel over cartoon, graphic novel, lied(tekst), film(tekst), brief, essay, slam poetry, autobiografie, roman ... als over mengvormen gaan.

Narratieve teksten

Narratieve teksten zijn verhalende teksten, bv. reisverhaal.

Onderwerp (van de tekst)

Het onderwerp van de tekst geeft in één of enkele woorden weer waarover de tekst gaat.

Opiniërende teksten

Opiniërende teksten zijn teksten waarin de schrijver of spreker een mening of standpunt geeft, bv. review.

Persuasieve teksten

Persuasieve teksten hebben tot doel de lezer of luisteraar te overtuigen van een standpunt om daarmee zijn gedachten te beïnvloeden, bv. reclameboodschap.

Prescriptieve teksten

Prescriptieve teksten hebben als doel het handelen van de ontvanger te sturen, bv. recept.

(taal)Register

De term (taal)register verwijst naar het taalgebruik dat gebonden is aan een bepaalde situatie, waarbij het zowel om lexicale als om syntactische elementen kan gaan.

Woordcombinaties

Woordcombinaties zijn vaste combinaties van woorden (voorzetsels of zelfstandige naamwoorden bij werkwoorden), bv. *prendre le petit-déjeuner, s'intéresser à*.

5.2 Pop-ups

Tekstkenmerken voor receptie

Afbakening kenmerken van aangeboden teksten:

(Lu: Luisteren/Le: Lezen)	Lu	Le
Tekstsoorten		
Variatie		
Onderwerp		
Concrete tot vrij algemene inhoud		
Uiterlijke tekstkenmerken		
Vrij duidelijke lay-out		
Met een beperkte mate van achtergrondruis		
Normaal spreektempo met weinig pauzes		
Ondersteunende maar natuurlijke intonatie		
Heldere uitspraak, duidelijke articulatie		
Met lichte afwijking t.o.v. de standaardtaal		
Structuur/Samenhang		
Tekststructuur met een beperkte mate van complexiteit		
Vrij grote en herkenbare samenhang		
Zinsbouw met een beperkte mate van complexiteit		
Lengte		
Vrij korte en af en toe iets langere teksten		
Informatiedichtheid		
Niet al te hoog		
Woordenschat		
Hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, educatieve en professionele domein		

Minimumvereisten voor productie

(Spr: spreken/Sch: schrijven)	Spr	Sch

Tekstsoorten		
Variatie		
Onderwerp		
Concrete tot vrij algemene inhoud		
Uiterlijke tekstenmerken		
Gepaste lay-out		
Heldere doorlopende tekst die over het algemeen te begrijpen is; spelling, leestekengebruik en lay-out staan het tekstbegrip niet in de weg.		
Duidelijk herkenbare tekstopbouw en tekstopbouwende elementen: titel, alinea		
Gepaste lichaamstaal		
Enkelvoudige en eenvoudig samengestelde zinnen		
Uitspraak is over het algemeen duidelijk te verstaan en begrip van de boodschap komt meestal niet in het gedrang ondanks mogelijke uitspraakfouten		
Kan zich betrekkelijk vlot uitdrukken ondanks regelmatige pauzes of herstelacties.		
Structuur/ Samenhang		
Gepaste en herkenbare tekststructuur		
Duidelijk herkenbare tekstverbanden		
Lengte		
Vrij beperkt		
Woordenschat		
Beheersing van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om zich uit te drukken over een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein, al kunnen lexicale beperkingen leiden tot herhaling, tot omhaal van woorden en tot moeite met formulering		
Grammatica		
Over het algemeen redelijk goede beheersing van eerder en nieuwverworven grammaticale structuren, al kan invloed vanuit andere talen merkbaar zijn; fouten komen voor maar begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang.		
Taalvariëteit		
Gepast register		
Ondersteuning		
Met behulp van ondersteunende middelen		

Minimumvereisten voor interactie

(MI: Mondelinge interactie/SI: Schriftelijke interactie)	MI	SI
Tekstsoorten		
Variatie		
Onderwerp		
Concrete tot vrij algemene inhoud		
Uiterlijke tekstenmerken		
Gepaste lay-out		
Heldere doorlopende tekst die over het algemeen te begrijpen is; spelling, leestekengebruik en lay-out staan het tekstbegrip niet in de weg.		
Gepaste lichaamstaal		
Enkelvoudige en eenvoudig samengestelde zinnen		
Uitspraak is over het algemeen duidelijk te verstaan en begrip van de boodschap komt meestal niet in het gedrang ondanks mogelijke uitspraakfouten		
Kan zich betrekkelijk vlot uitdrukken ondanks regelmatige pauzes of herstelacties.		
Structuur/ Samenhang		
Gepaste en herkenbare tekststructuur		
Duidelijk herkenbare tekstverbanden		
Lengte		
Vrij beperkt		
Inbreng en participatie		
Kan onvoorbereid deelnemen aan een eenvoudig gesprek, maar zal soms moeten vragen om herhaling van bepaalde woorden en zinnen.		
Kan een eenvoudig gesprek beginnen, gaande houden en beëindigen.		
Kan elementen uit het gesprek herhalen om begrip te bevestigen.		
Woordenschat		
Beheersing van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om zich uit te drukken over een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein, al kunnen lexicale beperkingen leiden tot herhaling, tot omhaal van woorden en tot moeite met formulering		
Grammatica		

Over het algemeen redelijk goede beheersing van eerder en nieuwverworven grammaticale structuren, al kan invloed vanuit andere talen merkbaar zijn; fouten komen voor maar begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang.		
Taalvariëteit		
Gepast register		
Gepaste beleefdheidsconventies bij taalhandelingen		
Ondersteuning		
Met behulp van ondersteunende middelen		

Woordenschat voor receptie

Woordenschat	Le	Lu
Hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, educatieve en professionele domein		

Woordenschat voor productie en interactie

Woordenschat	Spr	Sch
Beheersing van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om zich uit te drukken over een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein, al kunnen lexicale beperkingen leiden tot herhaling, tot omhaal van woorden en tot moeite met formulering		

Taalsysteem

Elementen die in het leerplan III-Fra-a aan bod komen, staan oranje, cursief gedrukt in de overzichtstabel.

Morfologische elementen	<i>zelfstandige naamwoorden</i>	<i>getal, genus</i>
	<i>'déterminants'</i>	<i>lidwoorden (bepaald, onbepaald)</i>
		<i>aanwijzende</i>
		<i>bezittelijke</i>
		<i>vragende</i>
		onbepaalde
	voornaamwoorden	<i>persoonlijke (sujet, COD, COI, met nadruk), y, en, plaats</i>
		onbepaalde
		betrekkelijke (qui, que, dont, où)

	hoofd- en rangtelwoorden <i>frequente hoofd- en rangtelwoorden</i>						
	<table border="1"> <tr> <td><i>bijvoeglijke naamwoorden</i></td> <td><i>meervoud, vrouwelijk, plaats</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td>trappen van vergelijking</td> </tr> </table>	<i>bijvoeglijke naamwoorden</i>	<i>meervoud, vrouwelijk, plaats</i>		trappen van vergelijking		
<i>bijvoeglijke naamwoorden</i>	<i>meervoud, vrouwelijk, plaats</i>						
	trappen van vergelijking						
	<table border="1"> <tr> <td rowspan="5"> <i>hoogfrequente werkwoorden</i> <i>meest courante tijden om verleden, heden en toekomst uit te drukken</i> </td> <td><i>indicatif présent</i></td> </tr> <tr> <td><i>indicatif passé composé, imparfait</i></td> </tr> <tr> <td><i>indicatif futur proche, futur simple</i></td> </tr> <tr> <td><i>impératif (présent)</i></td> </tr> <tr> <td>conditionnel présent</td> </tr> </table>	<i>hoogfrequente werkwoorden</i> <i>meest courante tijden om verleden, heden en toekomst uit te drukken</i>	<i>indicatif présent</i>	<i>indicatif passé composé, imparfait</i>	<i>indicatif futur proche, futur simple</i>	<i>impératif (présent)</i>	conditionnel présent
<i>hoogfrequente werkwoorden</i> <i>meest courante tijden om verleden, heden en toekomst uit te drukken</i>	<i>indicatif présent</i>						
	<i>indicatif passé composé, imparfait</i>						
	<i>indicatif futur proche, futur simple</i>						
	<i>impératif (présent)</i>						
	conditionnel présent						
	<i>frequente voorzetsels en</i> voorzetselgroepen						
	frequente bijwoorden op -ment						
	frequente nevenschikkende en onderschikkende voegwoorden <i>frequente nevenschikkende en hoogfrequente onderschikkende voegwoorden</i>						
Syntaxis	<i>ontkennende/bevestigende zinnen, mededelende/vragende/bevelende/uitroepende zinnen</i>						
	betrekkelijke bijzinnen met qui, que, dont, où						
	<i>congruentie: onderwerp – persoonsvorm, bijvoeglijk naamwoord – zelfstandig naamwoord</i>						
Fonologische elementen	<i>uitspraak van klanken en klankencombinaties: woordaccent en zinsklemtoon, articulatie, intonatie en ritme</i>						
	'liaison', 'enchaînement'						
	<i>relatie schrift- en klankbeeld</i>						
	specifieke grafieën en klanken						
	letters van het alfabet						
Spelling	spelling van in te zetten woorden						

6 Basisuitrusting

Basisuitrusting verwijst naar de infrastructuur en het (didactisch) materiaal die beschikbaar moeten zijn voor de realisatie van de leerplandoelen.

Een leslokaal

- dat qua grootte, akoestiek en inrichting geschikt is om communicatieve werkvormen te organiseren;

- met een (draagbare) computer waarop de nodige software en audiovisueel materiaal kwaliteitsvol werkt en die met internet verbonden is;
- met de mogelijkheid om (bewegend beeld) kwaliteitsvol te projecteren;
- met de mogelijkheid om geluid kwaliteitsvol weer te geven;
- met de mogelijkheid om draadloos internet te raadplegen met een aanvaardbare snelheid;
- met de mogelijkheid om (niet-)digitale woordenboeken, naslagwerken en bronnen aangepast aan het taalniveau van de leerlingen te raadplegen.

Toegang tot (mobile) devices voor leerlingen.

7 Glossarium

In het glossarium vind je synoniemen voor en toelichting bij een aantal handelingswerkwoorden die je terugvindt in leerplandoelen en (specifieke) minimumdoelen van verschillende graden.

Handelingswerkwoord	Synoniem	Toelichting
Analyseren		Verbanden zoeken tussen gegeven data en een (eigen) besluit trekken
Beargumenteren	Verklaren	Motiveren, uitleggen waarom
Beoordelen	Evalueren	Een gemotiveerd waardeoordeel geven
Berekenen	Berekeningen uitvoeren	
Berekeningen uitvoeren	Berekenen	
Beschrijven	Toelichten, uitleggen	
Betekenis geven aan	Interpreteren	
Een (...) cyclus doorlopen	Een (...) proces doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Een (...) proces doorlopen	Een (...) cyclus doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Evalueren	Beoordelen	
Gebruiken	Hanteren, inzetten, toepassen	
Hanteren	Gebruiken, inzetten, toepassen	
Identificeren		Benoemen; aangeven met woorden, beelden ...
Illustreeren		Beschrijven (toelichten, uitleggen) aan de hand van voorbeelden
In dialoog gaan over	In interactie gaan over	
In interactie gaan over	In dialoog gaan over	
Interpreteren	Betekenis geven aan	
Inzetten	Gebruiken, hanteren, toepassen	
Kritisch omgaan met	Kritisch gebruiken	
Kwantificeren		Beredeneren door gebruik te maken van verbanden, formules, vergelijkingen ...

Onderzoeken	Onderzoek voeren	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Onderzoek voeren	Onderzoeken	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Reflecteren over		Kritisch nadenken over en argumenten afwegen zoals in een dialoog, een gedachtewisseling, een paper
Testen	Toetsen	
Toelichten	Beschrijven, uitleggen	
Toepassen	Gebruiken, hanteren, inzetten	
Toetsen	Testen	
Uitleggen	Beschrijven, toelichten	
Verklaren	Beargumenteren	Motiveren, uitleggen waarom

8 Concordantie

8.1 Concordantietabel

De concordantietabel geeft duidelijk aan welke leerplandoelen de minimumdoelen van de basisvorming (MD) realiseren.

Leerplandoel	Minimumdoelen basisvorming
1	MD 03.01
2	MD 03.02
3	MD 03.03
4	MD 03.04
5+	-
6	MD 03.08
7	MD 03.06
8	MD 03.07
9	MD 03.05

8.2 Minimumdoelen basisvorming

03.01 De leerlingen bepalen het onderwerp, de hoofdgedachte en de hoofdpunten bij het doelgericht lezen en beluisteren van teksten.

Teksten in het Engels of in het Frans

Tekstkenmerken voor receptie:

- Tekststructuur met een beperkte mate van complexiteit
- Vrij grote en herkenbare samenhang

- Hoofdzakelijk frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen uit een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein
- Concrete tot vrij algemene inhoud
- Niet al te hoge informatiedichtheid
- Zinsbouw met een beperkte mate van complexiteit
- Vrij korte en af en toe iets langere teksten
- Variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke receptie:

- Vrij duidelijke lay-out

Bijkomend voor mondelinge receptie:

- Met een beperkte mate van achtergrondruis
- Normaal spreektempo met weinig pauzes
- Ondersteunende maar natuurlijke intonatie
- Heldere uitspraak, duidelijke articulatie
- Met lichte afwijking ten opzichte van de standaardtaal

03.02 De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.

Teksten in het Engels of in het Frans

Tekstkenmerken voor receptie

03.03 De leerlingen spreken en schrijven doelgericht.

In het Engels of in het Frans

Minimumvereisten voor productie:

- Gepaste en herkenbare tekststructuur
- Duidelijk herkenbare tekstverbanden
- Beheersing van frequente woorden, woordcombinaties en vaste uitdrukkingen om zich uit te drukken over een beperkte waaier aan relevante thema's binnen het persoonlijke, publieke, professionele en educatieve domein, al kunnen lexicale beperkingen leiden tot herhaling, tot omhaal van woorden en tot moeite met formulering
- Concrete tot vrij algemene inhoud
- Over het algemeen redelijk goede beheersing van eerder en nieuwverworven grammaticale structuren, maar met merkbare invloed vanuit de moedertaal; fouten komen voor, maar begrip van boodschap door ontvanger komt meestal niet in het gedrang
- Enkelvoudige en eenvoudig samengestelde zinnen
- Gepast register
- Vrij beperkte lengte
- Variatie aan tekstsoorten

Bijkomend voor schriftelijke productie:

- Duidelijk herkenbare tekstopbouw en tekstopbouwende elementen: titel, alinea
- Gepaste lay-out
- Heldere doorlopende tekst die over het algemeen te begrijpen is; spelling, leestekengebruik en lay-out staan tekstbegrip niet in de weg

Bijkomend voor mondelinge productie:

- Gepaste lichaamstaal
- Uitspraak is over het algemeen duidelijk te verstaan en begrip van de boodschap komt meestal niet in het gedrang ondanks mogelijke uitspraakfouten
- Kan zich betrekkelijk vlot uitdrukken ondanks regelmatige pauzes of herstelacties

Met behulp van ondersteunende middelen

03.04 De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.

In het Engels of in het Frans

Tekstkenmerken voor receptie

Minimumvereisten voor productie

Bijkomend voor mondelinge en schriftelijke interactie:

- Gepaste beleefdheidsconventies bij taalhandelingen

Bijkomend voor mondelinge interactie:

- Kan onvoorbereid deelnemen aan een eenvoudig gesprek, maar zal soms moeten vragen om herhaling van bepaalde woorden en zinnen
- Kan een eenvoudig gesprek beginnen, gaande houden en beëindigen
- Kan elementen uit het gesprek herhalen om begrip te bevestigen

03.05 De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.

In het Engels of in het Frans

Voetnoot:

Het minimumdoel wordt doelgericht ingezet in functie van alle andere minimumdoelen binnen sleutelcompetentie 3.

Rekening houdend met de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

03.06 De leerlingen zetten eerder en nieuwverworven woordenschat in ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

In het Engels of in het Frans

Tekstkenmerken voor receptie

Minimumvereisten voor productie

03.07 De leerlingen passen inzicht in het taalsysteem toe ter ondersteuning van hun communicatieve handelingen.

Onderliggende (kennis)elementen:

- Voornaamwoorden: persoonlijk (als onderwerp en als lijdend [F] en meewerkend [F] voorwerp, met nadruk [F]); plaats van het persoonlijk voornaamwoord; onbepaald, betrekkelijk, en [F], y [F]
- Bijvoeglijke naamwoorden: trappen van vergelijking
- Hoofd- en rangtelwoorden
- Werkwoorden: ind. futur simple [F]; present perfect simple [E], present perfect continuous [E], past continuous [E], conditionnel présent [F], going to future [E]; do om iets te benadrukken [E]
- Frequente bijwoorden op -ment [F], -ly [E]
- Frequente modal verbs [E]
- Frequente voorzetselgroepen
- Genitiefvormen [E]
- Frequente onderschikkende voegwoorden
- Betrekkelijke bijzinnen met qui, que, dont, où [F]; met that, who, whose, which, when, where, why [E]
- The conditional (realis) [E]
- Uitspraak:
 - Specifieke grafieën en klanken
 - Liaison, enchaînement [F]
 - Letters van het alfabet
 - Zinsklemtoon
- Spelling van in te zetten woorden

03.08 De leerlingen drukken de eigen beleving en interpretatie van literaire teksten uit.

Teksten in het Engels of in het Frans

Voetnoot:

Rekening houdend met de context waarin het minimumdoel aan bod komt.

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten	3
1.2	De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs	3
1.3	Ruimte voor leraren(teams) en scholen	4
1.4	Differentiatie	4
1.5	Opbouw van leerplannen.....	6
2	Situering	7
2.1	Beginsituatie	7
2.2	Plaats in de lessentabel.....	7
3	Pedagogisch-didactische duiding	7
3.1	Frans en het vormingsconcept.....	7
3.2	Krachtlijnen	8
3.3	Opbouw.....	8
3.4	Beginsituatie	9
3.5	Aandachtspunten.....	9
3.6	Leerplanpagina.....	10
4	Leerplandoelen	11
4.1	Communicatie: receptief, productief, interactief	11
4.2	Identiteit in diversiteit.....	14
4.3	Literatuur	15
4.4	Taalsysteem en taalgebruik ter ondersteuning van de communicatie.....	15
5	Lexicon en pop-ups	18
5.1	Lexicon	18
5.2	Pop-ups	20
6	Basisuitrusting	24
7	Glossarium	25
8	Concordantie	26
8.1	Concordantietabel.....	26
8.2	Minimumdoelen basisvorming	26